

ศิลปะ สร้างสุข

ศิลปสร้างสุข วัฒนธรรมสานสายใย ภูมิปัญญาไทยยั่งยืน

ฉบับที่ 30 เดือนพฤษภาคม 2560

www.artculture4health.com

ภาพถ่ายฉลากดำใต้ถือน "อย่าปล่อยให้มันล้มมาลงเรา"

รางวัลชนะเลิศ

รางวัล
รองชนะเลิศอันดับ 1

รางวัล
รองชนะเลิศอันดับ 2

รางวัลชมเชย

4

Spark U:

ปฏิบัติการเปลี่ยนเมือง
ด้วยสื่อและพื้นที่สร้างสรรค์
#ภาคอีสาน

10

เรารักทำพร:

ปลูกพลังเด็ก-เยาวชน
สร้างสื่อ

16

การเดินทาง
ของหมอลำหุ่น
คณะเด็กเทวดา

20

ศิลปสร้างสุข
วัฒนธรรมสานสายใย
ภูมิปัญญาไทยยั่งยืน

เปิดบ้าน ศิลป์สร้างสุข

“ สวัสดิ์ศรีภาคีเครือข่ายแผนงาน
สื่อศิลปวัฒนธรรมสร้างเสริมสุขภาพ สสส. ”

เช่นเคยครับ... สำหรับจุลสารศิลป์สร้างสุขฉบับนี้ ต้องขอแสดงความยินดีเยาเวชน
คนเก่ง ฝีมือดีที่ได้รับรางวัลด้วยพระราชทาน สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรม
ราชกุมารี จากโครงการประกวดสื่อภาพถ่ายคำเตือน หัวข้อ “อย่าปล่อยให้
เหล้ามาลงเรา” ภายใต้โจทย์ 1.สุรา เป็นเหตุให้พิการและตายได้ และ
2.สุรา ทำร้ายตนเอง ครอบครัวและสังคมได้ ซึ่งในครั้งนี้มีภาพคำเตือน
ที่ส่งเข้ามามากกว่า 300 ภาพ และมีจำนวน 35 ภาพ ที่มีโอกาสได้ไป
เป็นส่วนหนึ่งในการจัดแสดงโชว์ผลงาน ที่ชั้น 5 หอศิลป์วัฒนธรรม
กรุงเทพมหานคร ตั้งแต่วันที่ 1 ถึง 7 พฤษภาคม 2560 และหลัง
จากนี้เราจะส่งภาพที่ได้ต่อไปยังหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อผลักดัน
ให้เป็นภาพคำเตือนต้นแบบบนบรรจุภัณฑ์เครื่องดื่มแอลกอฮอล์
ต่อไป

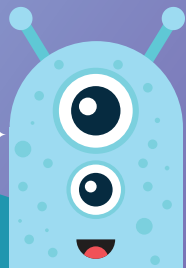
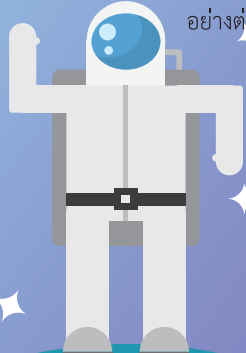
และเป็นที่น่ายินดีศรีกับโครงการปฏิบัติการเปลี่ยนเมือง
ด้วยสื่อและพื้นที่สร้างสรรค์ SPARK U ปลุก-ใจ-เมือง #ภาคอีสาน
ที่ได้มีการเปิดตัวและประกาศเจตนารมณ์ร่วมกันว่าจะร่วมกันปลุกใจ
คนทั้งเมืองให้หันมาสร้างสรรค์สิ่งดีงามเพื่อสังคมของตนเอง ด้วย
หัวใจหลักว่าจะปลุก ปรับ เปลี่ยนเมืองให้นำไปสู่การเปลี่ยนแปลง
ที่ดีขึ้น และร่วมกันเป็นเครือข่ายในระยะยาวต่อไป ของ 6 พื้นที่
6 โครงการที่จะเกิดขึ้นที่ภาคอีสานในปีนี้ ...จากนี้มาติดตามกัน
ครับว่าทั้ง 6 เครือข่ายจะ ปลุก ปรับ เปลี่ยนเมืองให้นำไปสู่การ
เปลี่ยนแปลงที่ดีขึ้นอย่างไร

นอกจากนี้ในงาน SPARK U ปลุก-ใจ-เมือง #ภาคอีสาน ที่ผ่านมานั้นโครงการดีๆ ภายใต้งานสื่อเป็นโรงเรียนของสังคม ได้มีการ
นำผลงานและการแสดงของเยาวชนในโครงการ “เรารักทำพระ” ไปจัดแสดง โชว์ ด้วยดูบรรยากาศได้ไม่เลื่อมครับ

ด้วยการขับเคลื่อนการทำงานมาตลอดทั้งปีของภาคีเครือข่ายในภูมิภาคต่างๆ เป็นที่น่าปลื้มใจมากที่แต่ละโครงการนั้นได้มีกิจกรรม
ดีๆ สื่อดีๆ ในพื้นที่ๆ ออกมาให้เห็นกันอยู่อย่างต่อเนื่อง จุลสารฉบับนี้จึงได้นำเอากิจกรรมบางส่วนมาให้ได้ชมกัน และจะนำมาให้ชมกัน
อย่างต่อเนื่องด้วยฉบับต่อไป และเราจะอยู่เป็นกำลังใจและสนับสนุนกิจกรรมแบบนี้ร่วมกันครับ
...มาร่วมกันทำให้ แนวคิด ศิลป์สร้างสุข วัฒนธรรมสานสายใย ภูมิปัญญาไทยยั่งยืน ของเราเข้มแข็งร่วมกันครับ
เพราะเราเชื่อ “ความคิดเล็กๆ สร้างสิ่งยิ่งใหญ่ให้กับสังคมได้”

นายदनัย หวังบุญชัย

ผู้จัดการ แผนงานสื่อศิลปวัฒนธรรมสร้างเสริมสุขภาพ
สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.)

CONTENTS

เรื่อง

เปิดบ้านศิลปสร้างสุข

เรื่องเด่นประจำฉบับ

Spark U : ปฏิบัติการเปลี่ยนเมือง
ด้วยสื่อและพื้นที่สร้างสรรค์ #ภาคอีสาน

ส่งต่อความสุข

เรารักทำพระ-
ปลูกพลังเด็ก-เยาวชนสร้างสื่อ

เก็บสุขมาเล่า

ภาพถ่ายฉลากคำเตือนบน
เครื่องดื่มแอลกอฮอล์

บอกกล่าวเล่าสุข

การเดินทางของหมอลำหุ่น คณะเด็กทเวดดา

เก็บตกมาฝาก

ศิลปสร้างสุข วัฒนธรรมसानสายใย
ภูมิปัญญาไทยยั่งยืน

โอบัญหะประลองปัญญา

ตารางเลมหัตถกรรม
สู่ความเป็นอัจฉริยะ กับ 'คน.คน'

หน้า

2

4

10

12

16

20

23

ใบสมัครสมาชิกจุลสารศิลปสร้างสุข

กรุณากรอกรายละเอียดให้ครบทุกข้อ

(ไม่มีค่าใช้จ่ายใดๆ ทั้งสิ้น)

ชื่อ..... นามสกุล.....ชื่อหน่วยงานของท่าน.....

เบอร์โทรศัพท์.....เบอร์แฟกซ์.....อีเมล.....

ที่อยู่เพื่อจัดส่ง.....เลขที่.....ซอย.....ถนน.....

ตำบล.....อำเภอ.....จังหวัด.....รหัสไปรษณีย์.....

(สามารถถ่ายสำเนาได้)

กรอกรายละเอียดแล้วกรุณาส่งกลับมาที่ แผนงานสื่อศิลปวัฒนธรรมสร้างเสริมสุขภาพ สสส. เลขที่ 979/118 ชั้น 34
อาคารออสเอ็ม ทาวเวอร์ ถนนพหลโยธิน แขวงสามเสนใน เขตพญาไท กรุงเทพฯ 10400 หรือ โทร. 02-298-0988

Spark U

◆ ปลุก♥ใจ □ เมือง○

ปฏิบัติการเปลี่ยนเมือง ด้วยสื่อและพื้นที่สร้างสรรค์ #ภาคอีสาน

“เมือง” อาจเป็นเพียงชุมชนเล็กๆ เป็นชุมชน
ในย่านไคย่านหนึ่งของเมืองใหญ่ ชุมชนในระดับ
องค์การบริหารส่วนตำบล/เทศบาลตำบล หรือเป็น
ชุมชนที่มีขนาดใหญ่ อย่างเทศบาลเมือง-เทศบาล
นคร หรือชุมชนในระดับจังหวัด

และเมื่อเกิดเป็นเมืองขึ้นมาแล้ว เชื่อเลยว่าในพื้นที่ของเมืองนั้นๆ จะมี
“สื่อดี” คือ บุคคล อาคารบ้านเรือน แหล่งท่องเที่ยวธรรมชาติ โบราณสถาน
โบราณวัตถุ หนังสือพิมพ์ โทรทัศน์ วิทยุ อินเทอร์เน็ต สื่อสังคมออนไลน์
ผู้คน ฯลฯ ตามมาด้วยการมี “พื้นที่ดี” ที่เป็นพื้นที่ทางกายภาพ และ
พื้นที่ทางความคิด และ “ภูมิดี” คือมีภูมิปัญญา, ภูมิธรรม, ภูมิตำนาน
อยู่อย่างแน่นนอน เมื่อเป็นเช่นนี้ปฏิบัติการเปลี่ยนเมืองด้วยสื่อและพื้นที่
สร้างสรรค์ จึงได้ก่อเกิดขึ้นมาแล้วจะนำพามาซึ่ง การมีสุขภาวะดี ครอบคลุม
อบอุ่น ชุมชนเข้มแข็ง คนมีความสุข ตามมา

เปิดตัว Spark U ภูมิภาคอีสาน

ปลุกหัวใจเมือง

◆ ปลุก (Spark - จุดประกาย)

คือ จุดเริ่มต้นของประกายความฝัน ความคิดสร้างสรรค์ และแรงบันดาลใจอันเกิดจากสายตาที่มองเห็นโอกาส และความเป็นไปได้ใหม่ๆ พร้อมทั้งจะเปลี่ยนแปลงและสร้างสรรค์ สิ่งใหม่ๆ ให้ปรากฏเป็นจริง

♥ ใจ (Heart - หัวใจ)

คือ สิ่งที่มีมากกว่าพื้นที่ อาคาร สถานที่ นั่นคือ ชุมชน ความเป็นอยู่ และวิถีชีวิต เพราะผู้คนและหัวใจของผู้คนที่พร้อมจะถูกปลุกขึ้นมา เพื่อค้นหาคคุณค่า ความหมาย และพร้อมที่จะถ่ายทอดนำเสนอในบริบทที่ร่วมสมัย จากอดีต ปัจจุบัน นำไปสู่อนาคต

□ เมือง (Urban - เมือง)

คือ ชุมชนแห่งการอยู่ร่วมกัน ทั้งขนาดเล็ก กลาง ใหญ่ เป็นศูนย์รวมปัจจัยของการดำเนินชีวิต ที่มีอดีต ความเป็นมา และโอกาสใหม่ๆ ในการปรับปรุง รังสรรค์ ให้เกิดคุณค่า ความหมาย ในการอยู่ร่วมกันของผู้คนในสังคม

○ ปลุก-ใจ-เมือง

ก็คือการสร้างความรู้สึกร่วม การปฏิบัติร่วมกันในการออกแบบ การให้ความหมาย คุณค่า และการใช้ประโยชน์พื้นที่ที่ทุกคนรู้สึกเป็นเจ้าของ เป็นพื้นที่ที่ได้ก เยาวชน ครอบครัว และชุมชน เข้าถึงได้ง่าย มีความสุขความเบิกบานทางจิตใจ เป็นพื้นที่ของการแลกเปลี่ยนเรียนรู้เกิดปัญญา สานสร้างความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน เห็นคุณค่าของกันและกัน เสริมพลังซึ่งและกัน ซึ่งพื้นที่ในที่นี้ อาจเป็นได้ทั้งพื้นที่สร้างสรรค์ทางกายภาพและพื้นที่สร้างสรรค์ทางความคิด ที่ทุกคนรู้สึกเสมอภาค ไม่ถูกกีดกัน

- Spark U & Me = กาย
- Spark U Heart = ใจ
- Spark U Space = สังคม
- Spark U Spirit = จิตวิญญาณ

- Spark U & Me ณ จุดเริ่มต้นการ “จุดประกาย ปลุกเปลี่ยนเมือง” คือ การเริ่มปลุกตัวของเราเอง ให้มองเห็น คิด และลงมือ ซึ่งไม่เพียงตัวเราเท่านั้น แต่ยังรวมถึงการมองเห็นถึงความสำคัญของฉัน เธอ เรา เข้าถึงและเข้าใจความหลากหลาย เคารพความแตกต่าง ให้เกียรติ เห็นคุณค่าของกันและกัน
- Spark U Heart เพราะเมืองเป็นมากกว่าพื้นที่ อาคาร บ้าน ตึก ความเป็นเมืองเป็นชุมชน เกิดขึ้น เติบโต และมีชีวิต เพราะผู้คน ที่อาศัยอยู่ร่วมกันเราจึงมุ่งหมาย จุดประกายหัวใจ ให้ทุกคนเห็นความสำคัญของทุกความสัมพันธ์ เพื่อเปิดกว้าง เชื่อมโยง แบ่งปัน พร้อมขับเคลื่อนการเปลี่ยนแปลงด้วย สมอง มือ และ หัวใจที่มีพลัง
- Spark U Space เพราะทุกๆ พื้นที่ คือ โอกาสแห่งการเปลี่ยนแปลงบ้านหลังเล็กๆ อาคารเก่าๆ หรือพื้นที่ว่างที่เหมือนไม่มีอะไร แต่เมื่อความคิดถูกจุดประกาย หัวใจจะมองเห็นสิ่งที่ไม่เห็น เป็นสถานที่แห่งการพบปะ พุดคุย แลกเปลี่ยน เรียนรู้ของผู้คนทุกเพศ ทุกวัย ทุกสถานะ โอกาสที่จะสร้างสรรค์สร้างความสุขใหม่ให้เกิดขึ้นได้เพราะ เรามีพื้นที่แห่งการจุดประกายฝันร่วมกัน

- Spark U Spirit เริ่มต้นและจุดสุดท้าย ของมิติและพื้นที่ๆ สำคัญที่สุด ของการเปลี่ยนแปลงอยู่ ณ จุดที่อยู่ลึกที่ของใจ นั่นคือ จิตสำนึกหรือจิตวิญญาณ ที่ตระหนัก ตื่นรู้ จนค้นพบคุณค่าและความหมาย ทั้งสร้างสรรค์การเปลี่ยนแปลงภายนอก พร้อมปลุกการเปลี่ยนแปลงภายใน คือ พื้นที่แห่งจิตสำนึกใหม่ ของพลเมืองที่พร้อมสร้างสังคมแห่งความสุขร่วมกัน

แล้วปฏิบัติการเปลี่ยนเมือง ด้วยสื่อและพื้นที่ สร้างสรรค์ #ภาคอีสาน ก็เริ่มขึ้น

การสร้างความรู้ที่ร่วม การปฏิบัติร่วมกัน ในการออกแบบ การให้ความหมายและคุณค่า และการใช้ประโยชน์พื้นที่ ที่ทุกคนรู้สึกเป็นเจ้าของ เปิดพื้นที่ที่เด็ก เยาวชน ครอบครัว และชุมชน เข้าถึงได้ง่าย

- มีความสุขความเบิกบานทางจิตใจ
- ได้มาแลกเปลี่ยนเรียนรู้ เกิดปัญญา
- สานสร้างความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน
- เห็นคุณค่าของกันและกัน เสริมพลังซึ่งและกัน

Wake Up

“พื้นที่” ในที่นี้ อาจเป็นได้ทั้งพื้นที่สร้างสรรค์ทางกายภาพและพื้นที่สร้างสรรค์ทางความคิด ที่ทุกคนรู้สึกเสมอภาค เสริมพลังสร้างสรรค์ให้กันและกัน ผ่าน

- จุดคลีกักรวม พัฒนาพลเมืองคนรุ่นใหม่
- จุดคิดไตรพลวัต / 3 ดี เยาวชน คนรุ่นใหม่ + สื่อ / กิจกรรมสร้างสรรค์ + ชุมชน
- จุดร่วมเครือข่าย แนวนราบ หลากหลาย
- จุดตัดนวัตกรรม เครื่องมือ กระบวนการ ความรู้
- จุดสปาร์กจุดประกาย ความสุข ความหวัง พลเมืองคนรุ่นใหม่ สัมผัสพื้นที่จริง เรียนรู้ข้ามพื้นที่ นำเสนอปฏิบัติการ สื่อสารสู่สาธารณะ

ซึ่งนายต๋นย์ หวังบุญชัย ผู้จัดการแผนงานสื่อศิลปวัฒนธรรมสร้างเสริมสุขภาพ สสส. บอกว่า โครงการมหกรรมการเรียนรู้ สื่อและพื้นที่สร้างสรรค์ ปฏิบัติการ ปลูก-ใจ-เมือง (SPARK U) เป็นโครงการภายใต้การทำงานสร้างเสริมสุขภาวะเด็ก เยาวชน โดยใช้กระบวนการสื่อสร้างสรรค์และสร้างวิถีสุขภาวะทางปัญญา สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.) มีการขับเคลื่อนงานด้วย 3 แผนงานหลัก คือแผนงานสื่อศิลปวัฒนธรรมสร้างเสริมสุขภาพ, แผนงานสื่อสร้างสุขภาวะเด็กและเยาวชน และแผนงานการสร้างเสริมวัฒนธรรมการอ่าน ที่ใช้ยุทธศาสตร์เมือง 3 ดี (สื่อดี พื้นที่ดี ภูมิดี) และการสร้างพลเมืองที่ตื่นรู้และมีส่วนร่วม เป็นทิศทางเชิงรุก ที่ตั้งพลังเชิงบวกของเด็กเยาวชน ครอบครัว และทุกฝ่ายในชุมชนมาร่วมขับเคลื่อนงานในมิติและประเด็นต่างๆ อย่างได้ผล ด้วยหนังสือ สื่อและพื้นที่สร้างสรรค์ ปีนี้เกิดขึ้นใน 3 ภูมิภาค คือ ภาคเหนือ ภาคอีสาน และภาคใต้ โดยแผนงานสื่อศิลปวัฒนธรรมสร้างเสริมสุขภาพ เป็นผู้รับผิดชอบหลักของการดำเนินงานในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (ภาคอีสาน) และได้เลือกจังหวัดขอนแก่นเป็นพื้นที่ปฏิบัติการ เนื่องจากมีภาคีเครือข่ายของ 3 แผนงานทำงานอยู่ ทั้งยังมีภาคีเครือข่ายใหม่ๆ ที่มีความสนใจในเรื่องนี้ โดยจะเชิญชวนประชาชนในเมืองมาร่วมคิดร่วมออกแบบ และสร้างการเปลี่ยนพื้นที่หรือเมือง ตั้งแต่พื้นที่เล็กๆ ในชุมชนเพื่อสุขภาพของคุณค่าความหมายและมองไปสู่อานาคตร่วมกัน

“ภาคอีสานเป็นภาคที่มีเอกลักษณ์โดดเด่นในหลายพื้นที่ และจากความร่วมมือจากภาคประชาสังคม สื่อสารมวลชน เทศบาล และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีการคัดเลือกเทศบาลตำบลท่าพระ อ.เมือง จ.ขอนแก่น เป็นพื้นที่ต้นแบบของการจุดประกายเป็นโมเดลต้นแบบมาทำงานตามโครงการมหกรรมการเรียนรู้ สื่อและพื้นที่สร้างสรรค์ ปฏิบัติการ ปลูก-ใจ-เมือง (SPARK U) ภาคอีสานครั้งนี้ ซึ่งรูปแบบที่เทศบาลตำบลท่าพระกำลังดำเนินการอยู่นั้นมีความชัดเจนในการดึงเด็ก

พงษ์ศักดิ์ ปรชวิทช์
ผู้ว่าราชการขอนแก่น

นนิรัตน์ นรมจักร์

บุญฤทธิ์ ชัยชุม

นุกขรินทร์ สามคุณเมือง

และเยาวชนมีส่วนร่วมในการปรับและเปลี่ยนเมือง สร้างการมีส่วนร่วมของชุมชนผ่านสถานีรถไฟเก่าและศิลปวัฒนธรรมที่มีอยู่ในชุมชน ซึ่งหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะมาปลูกเปลี่ยนเมืองภาคอีสาน สร้างความยั่งยืนให้เกิดขึ้น เด็กเยาวชนจะสานต่อ เกิดการมีส่วนร่วมและพัฒนาพื้นที่เป็นแหล่งเรียนรู้สร้างสรรคิในระยะยาวต่อไป” นายต๋นย หวังบุญชัย บอก

โดยนายพิสุทธิ อนุตรองกูร นายกเทศมนตรีตำบลท่าพระ เล่าว่า จากที่การทางรถไฟแห่งประเทศไทย ได้มีแนวการพัฒนาก่อสร้างรถไฟทางคู่ผ่านพื้นที่สถานีรถไฟท่าพระ ส่งผลกระทบให้ต้องรื้อถอนสถานีรถไฟท่าพระอาคารไม้ดั้งเดิมที่สร้างเมื่อ พ.ศ.2476 ทั้งสถานีออกเพื่อก่อสร้างเป็นทางรถไฟ หากไม่มีการใช้งานจะถูกรื้อทิ้ง ด้วยความรักและห่วงหาเห่น เทศบาลท่าพระเลยใช้โอกาสนี้ตั้งการมีส่วนร่วมของชุมชนว่าจะย้ายสถานีท่าพระมาเป็นศูนย์เรียนรู้ทางประวัติศาสตร์ และเป็นพื้นที่ในการสร้างการมีส่วนร่วมของชุมชนด้านต่างๆ ให้เกิดขึ้นภายในตลาดท่าพระที่มีอายุกว่าร้อยปี ขณะเดียวกันก็จะเชื่อมโยงต่อไปยังถนนคนเดินเพื่อสร้างกิจกรรมสร้างสรรค์แล้วจะนำเอาไปอย่างท่าพระ และศิลปวัฒนธรรมและของดีที่มีมาเป็นจุดขาย จากนั้นจะตั้งการมีส่วนร่วมของเด็กเยาวชนให้รักบ้านเกิดผ่านโครงการที่จะเกิดขึ้น โดยทำงานต่อยอดกับนโยบายของผู้ว่าราชการจังหวัดขอนแก่นที่อยากจะทำให้ประชาชนในเขตชุมชนมาร่วมกันพัฒนาท้องถิ่นโดยให้ท้องถิ่นจัดการตนเอง มุ่งพัฒนารายได้ พัฒนามิติการท่องเที่ยว พัฒนาวัฒนธรรมประเพณีท้องถิ่นให้คงอยู่กับชุมชนสืบไป

โดยนางสมาลี สุวรรณกร ประธานเครือข่ายสื่อศิลปวัฒนธรรมชุมชนอีสาน พูดว่า โครงการมทรรรมการเรียนรู้ สื่อและพื้นที่สร้างสรรค์ปฏิบัติการ ปลูก-ใจ-เมือง (SPARK U) ภาคอีสานนี้มีความร่วมมือจาก 2 เครือข่าย คือ 1.เครือข่ายการทำงานของแผนงานสื่อศิลปวัฒนธรรมสร้างเสริมสุขภาพ ที่ทำงานร่วมกันอยู่แล้วมา ปลูก เปลี่ยน ปรับ ในสิ่งที่มีอยู่ให้ดียิ่งขึ้น 2.เป็นเครือข่ายใหม่ที่เป็นภาคองค์กรส่วนท้องถิ่นมาทำงานเพื่อปรับเปลี่ยนชุมชนด้วยการมองเป้าหมายร่วมกัน เป็นการปลูกใจของคนทั้งเมืองให้ลุกขึ้นมาทำในสิ่งเดียวกันที่จะนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงที่ดีกว่าต่อไป

“การทำงานร่วมกันทั้ง 2 เครือข่ายในครั้งนี้ร่วมพื้นที่ทั้งหมดเป็น 6 โครงการ 6 พื้นที่ อาทิ 1.ศาลาประชาคม เทศบาลนครขอนแก่น จ.ขอนแก่น, 2.โครงการ “สืบค้นเมืองเก่า บ้านเราศรีฐาน” ชุมชนศรีฐาน จ.ขอนแก่น, 3.โครงการจัดตั้งตลาดท่าพระร้อยปีและศูนย์เรียนรู้ตำบลท่าพระ เทศบาลตำบลท่าพระ จ.ขอนแก่น, 4.โครงการปลูกคุณธรรมในใจไหนดูน อ.นาตุณ จ.มหาสารคาม, 5.โครงการ 4 ป.ภูมิใจใสอีสาน (ปลูก ปรับ เปลี่ยน ปลื้ม) ต.สาวะถี จ.ขอนแก่น และ 6.โครงการรู้ ทำ นำ สุข กลุ่มหน่อไม้หวาน อ.เชียงคาน จ.เลย แม้แต่ละพื้นที่จะมีแผนในการทำงานที่แตกต่างกันแต่ทุกโครงการวางเป้าหมายเอาไว้เหมือนกันและถือเอาฤกษ์งยามมาดีในวันที่ 3 พฤษภาคมที่ผ่านมาประกาศเจตนารมณ์ร่วมกันว่า “จะร่วมกันปลูกใจคนทั้งเมืองให้หันมาสร้างสรรค์สิ่งดีงามเพื่อสังคมของตนเอง ด้วยหัวใจหลักว่าจะปลูก ปรับ เปลี่ยนเมืองให้น่าไปสู่การเปลี่ยนแปลงที่ดีขึ้น และร่วมกันเป็นเครือข่ายในระยะยาวต่อไป” โดยมีนายพงษ์ศักดิ์ ปรชวิทช์ ผู้ว่าราชการจังหวัดขอนแก่น ร่วมเป็นประธานในพิธีและเป็นสักขีพยานในการประกาศเจตนารมณ์ครั้งนี้ด้วย

และเพื่อสร้างความโดดเด่นและสร้างเอกลักษณ์ให้กับพื้นที่ งานนี้ได้มีนักศึกษาสาขาจิตรกรรม ชั้นปี 3 คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น มาวาดภาพเพื่อ “ย้อนความทรงจำตลาดท่าพระ 100 ปี” เก็บไว้ในพื้นที่ชุมชนอีกด้วย โดยผศ.ทรงวิทย์ พิมพะกรรณ์ คณะทำงานเครือข่ายสื่อศิลปวัฒนธรรมชุมชนอีสาน บอกว่า ภาพที่วาดทั้งหมดนี้เป็นความทรงจำร่วมของคนในยุคประมาณ 50-100 ปีที่ผ่านมาซึ่งยังมีสถานีรถไฟ มีโบกี้รถไฟ มีรถโดยสาร และอัตลักษณ์ที่เป็นตำนานอย่างหนึ่งของที่นี่อีกอย่างหนึ่งก็คือ “หมีใหญ่” อยู่ที่หมู่บ้านชื่อหนองบัวดินหมี ที่นั่นปัจจุบันนี้จะมีรูปหมีตัวใหญ่ๆ อยู่ที่สวนสาธารณะซึ่งเป็นที่รู้จักกันดี นอกจากนี้ที่ท่าพระยังลือชื่อเรื่องของไถ่อย่างที่อยู่ตรงต้นข่อยและเป็นอัตลักษณ์อย่างหนึ่งพอผ่านท่าพระก็จะนึกถึง “ไถ่อย่างท่าพระ” และร้านตัดผมตรงหัวมุมที่จะมีการวาดให้ล้อกับร้านตัดผมย้อนยุค

50 ปีบนผนังกำแพงใครผ่านไปผ่านมามองนอกจากจะเห็นความเป็นชุมชนตลาด 100 ปีที่ยังคงหลงเหลือเป็นกลิ่นไอของบ้านเก่า ผนังเก่า ชุมชนเก่าแล้วยังได้เห็นภาพวาดที่สื่อออกมาได้เหมือนของจริงที่ว่ามาจากตำนานที่เกิดขึ้นจริงๆ ของที่นี่ด้วย

ซึ่งน้องปาล์มมี หรือ นางสาวณิรัตน์ พรหมจักร หนึ่งในเจ้าของผลงานภาพวาดฝาผนังชื่อ “รำลึกถึงสถานีรถไฟท่าพระ” เล่าว่า การสื่อสารของภาพนี้คือตั้งใจอยากให้เห็นทั้งในพื้นที่และนอกพื้นที่ได้มาดูพร้อมไปกับการศึกษาถึงการดำรงชีวิตของคนกับสถานีรถไฟ เมื่อมองไปที่ภาพจะเห็นเหมือนภาพมีมิติเป็นเปอร์สเปคทีฟ เวลายืนถ่ายรูปคู่กับสถานีรถไฟท่าพระนั้นก็รู้สึกเข้าไปเป็นมิติเวลา เหมือนย้อนยุคกลับไปยืนอยู่ที่สถานีรถไฟที่มีในยุคนั้น หรือยืนในสถานที่นั้นจริงๆ

นายบุญฤทธิ์ ชัยทุม หนึ่งในเจ้าของผลงานไถ่อย่างท่าพระ บอกว่า เมื่อสืบค้นข้อมูลของท่าพระแล้วนอกจากมีหม้อใหญ่ มีสถานีรถไฟเก่า และตลาดท่าพระที่มีอายุกว่า 100 ปีแล้ว ที่ท่าพระยังมีไถ่อย่างที่ยังขึ้นชื่ออีกด้วย ตนและเพื่อนๆ จึงอยากถ่ายทอดของดีเรื่องนี้ผ่านงานศิลปะที่ถนนถนัดฝากเอาไว้ให้คนที่มาเยือนที่นี่ได้รู้และลองชิมดูด้วยซึ่งเชื่อมั่นเลยว่าจะติดใจและซื้อกลับบ้านไปเป็นของฝากและบอกต่อๆ กันไปแน่นอน

สำหรับตำนานรถโดยสาร นางสาวมุกขรินทร์ สามคูเมือง หนึ่งในเจ้าของผลงานภาพวาด ฮักนะ สาย 12 เล่าว่า รถสองแถวเป็นอีกหนึ่งช่องทางการเดินทางที่คนท่าพระนิยมใช้และมีความทรงจำมากมาย ซึ่งภาพรถสองแถวที่วาดนี้เป็นรถสาย 12 ท่าพระ-ขอนแก่น ของ “ลุงเอี่ยม” ที่ปัจจุบันนี้ยังมีให้ชมอยู่ในชุมชน อยากฝากไปถึงคนที่ยังไม่เคยมาที่ท่าพระ ตอนแรกตนเองก็คิดว่าท่าพระเป็นแค่ทางผ่านทางกลับบ้านเท่านั้น ไม่น่าจะมีอะไร?... แต่พอได้ลงพื้นที่และเข้ามาจึงว่ามันมีอะไรมากกว่าที่เราคิดไม่ถึง และยังรู้ประวัติความเป็นมาของท่าพระก็อยากให้ทุกคนได้มาสัมผัสด้วยตัวเองดูสักครั้งแล้วเราจะหลงรักท่าพระโดยไม่รู้ตัว...

“ทั้งหมดนี้เป็นพื้นที่ต้นแบบที่จะเกิดขึ้นในปฏิบัติการ ปลุก-ใจ-เมือง (SPARK U) ภาคอีสาน สำหรับพื้นที่อื่นๆ สนใจสามารถติดตามดูต้นแบบการทำงานนี้ได้อย่างต่อเนื่องที่ www.artculture4health.com ไม่นานในปิดไปพื้นที่ปฏิบัติการ ปลุก-ใจ-เมือง จะเป็นชุมชนของคุณก็ได้”

เรารัก ท่าพระ

ปลูกพลัง
เด็ก-เยาวชนสร้างสื่อ

“ภาพวาด” นอกจากจะเป็นงานศิลปะที่ทำให้ผู้วาดมีสมาธิจดจ่ออยู่กับการวาด ช่วยสร้างเสริมจินตนาการแล้ว “ภาพวาด” ยังเป็นสื่อสร้างสรรค์ที่ปลูกพลังเด็กและเยาวชน ได้มีส่วนร่วมรับรู้

ร่วมเป็นพลังหลัก ร่วมรักร่วมห่วงแหน และร่วมผลิตสื่อสร้างสรรค์ดี มีภูมิรู้ มีทักษะการผลิตสื่อ การเสพ บริโภคสื่อด้วยความยับยั้งชั่งใจ มีความคิดซึ้งน้าหนักความถูกต้อง ในการนำเสนอสื่อบนโลกยุคดิจิทัล

โครงการเรารักท่าพระ ตำบลท่าพระ อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น เป็นโครงการหนึ่งในงานสื่อเป็นโรงเรียนของสังคม ภาคอีสาน งานนี้ได้นายกเล็กของท่าพระมาขับเคลื่อนด้วย โดยนายพิสุทธิ อนุตรอังกูร นายกเทศมนตรีตำบลท่าพระ บอกว่า กิจกรรมอบรมสื่อเป็นโรงเรียนของสังคมที่เทศบาลท่าพระนั้นมีเป้าหมายสร้างนักรังสื่อสร้างสรรค์เพื่อนำเสนอเรื่องราวดี ๆ ของบ้านตนเอง รวมทั้งใช้สื่ออย่างรู้เท่าทัน ให้สื่อที่เผยแพร่เป็นประโยชน์ต่อสังคม ผ่านสื่อที่เยาวชนทำเอง 5 สื่อด้วยกันคือวาดภาพ, ถ่ายภาพ, คลิปวีดีโอ, สรภัญญะ และมีคฤเทศก์น้อย

“กิจกรรมเริ่มต้นนั้นเราเน้นสร้างความตระหนักรู้ในพื้นที่ท่าพระ ให้กับเด็กและเยาวชน จากนั้นได้อบรมเทคนิคการสร้างสรรค์สื่อในรูปแบบต่างๆ มากมาย อาทิ ถ่ายภาพ+วาดภาพ+สารคดีโทรทัศน์+ขับร้องสภวัญญะ/หมอลำพื้นบ้าน/หนังตะลุง โดยการวาดภาพตามจินตนาการนั้นมีอาจารย์ไพบูลย์ ธรรมเรืองฤทธิ์ หรือครูเบิ้ม มาสอนเด็กๆ กันตัวต่อตัวเลยทีเดียว จากนั้นผลงานที่ได้จากการประกวดสื่อต่างๆ จะถูกนำไปจัดแสดงในรูปแบบนิทรรศการและการแสดงบนเวทีในงานเปิดตัวตลาดท่าพระ วันที่ 3 พฤษภาคม 2560 ซึ่งได้รับความสนใจจากคนในชุมชน รวมไปถึงสื่อมวลชนและภาครัฐเป็นอย่างมาก” นายพิสุทธิ อนุตรอังกูร เล่า

จากนั้นเพื่อให้สื่อที่ได้ออกไปเป็นสื่อที่ดีให้กับบุคคลทั่วไปและมาเที่ยวที่ท่าพระ จ.ขอนแก่น นอกจากจะได้เยือนบ้านเก่าอายุกว่า 100 ปี และสถานีรถไฟเก่าแล้วยังสามารถส่งความสุขไปถึงคนที่เราคิดถึงด้วย ไปสกราด 'เรารักท่าพระ' สวยๆ หลากๆ แบบ หลากๆ ผลงานฝีมือการวาดของเยาวชนในท้องถิ่น จากกิจกรรมในโครงการสื่อเป็นโรงเรียนของสังคมได้อีกด้วย ซึ่งโครงการนี้ได้จากร้านค้าต่างๆ ในตลาดนั่นเอง...

เรารักท่าพระ

P
o
s
t
c
a
r
d

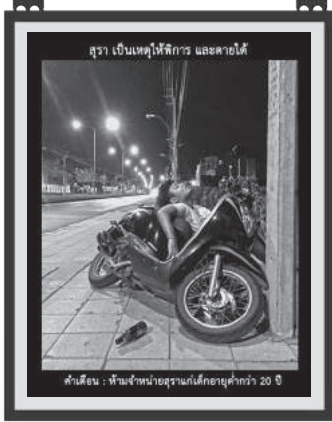
‘ภาพถ่ายฉลากคำเตือน’ บนเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

บุหรี ...ยังมีภาพถ่ายฉลากคำเตือน บนซองบุหรีเลย...
ทำไม?..

เหล้า ...จะมีภาพคำเตือนบนบรรจุภัณฑ์ไม่ได้?....

- 1.สุราเป็นเหตุให้เกิดโรคมะเร็งได้
- 2.สุราทำให้เสื่อมสมรรถภาพทางเพศได้
- 3.สุราเป็นเหตุให้พิการและตายได้
- 4.สุราทำร้ายตัวเอง ครอบครัว และสังคมได้

โครงการอย่าปล่อยให้เหล้ามาลงเรา ภายใต้การทำงานของแผนงานสื่อศิลปวัฒนธรรม
สร้างเสริมสุขภาพ สสส. ร่วมกับ สำนักงานคณะกรรมการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์
กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข สำนักงานเครือข่ายองค์กรงดเหล้า (สคล.)
สมาคมผู้กำกับภาพยนตร์ไทย สมาคมโฆษณาแห่งประเทศไทย มูลนิธิสื่อเพื่อเยาวชน
หอศิลปวัฒนธรรมแห่งกรุงเทพมหานคร และภาคีเครือข่าย ได้มีโครงการประกวดภาพถ่าย
ฉลากคำเตือนบนเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ขึ้นเพื่อเปิดพื้นที่การเรียนรู้ของเยาวชน
ด้วยการผลิตและนำเสนอสื่อสร้างสรรค์ โดยมุ่งเน้นประเด็นสุขภาพอันนำไปสู่
การสร้างแรงบันดาลใจเรื่องการลด ละ เลิก การดื่มแอลกอฮอล์
ในสังคม ซึ่งถ้วยพระราชทานสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ
สยามบรมราชกุมารี และได้มีพิธีประกาศผล
และมอบรางวัลไปแล้วเมื่อต้นเดือนพฤษภาคม
ที่ผ่านมา

“รางวัลรองชนะเลิศอันดับ 1”

“รางวัลชนะเลิศ”

“รางวัลรองชนะเลิศอันดับ 2”

โดยภค.สงกรานต์ ภาคโชคดี ผู้อำนวยการสำนักงานเครือข่ายองค์กรงดเหล้า (สคล.) บอกว่า ภาพคำเตือนจะมีประโยชน์ในการป้องกันนักดื่มหน้าใหม่โดยอาศัยการป้องกันเทียบเคียงจากภาพคำเตือนบนซองบุหรี่ ซึ่งข้อมูลวิจัยจากศูนย์วิจัยและจัดการความรู้เพื่อการควบคุมยาสูบ (ศจย.) อธิบายไว้ว่า การเพิ่มเนื้อที่คำเตือนบนซองยาสูบจาก 50% เป็น 55 % พบว่าสามารถทำให้คนรับรู้พิษภัยของยาสูบเพิ่มมากขึ้นและส่งผลให้เกิดความรู้สึกลอยเลิกสูบมากขึ้น แต่ยังไม่เห็นข้อสรุปที่ชัดเจนว่าเลิกได้จริงหรือไม่เท่านั้น

ผู้อำนวยการสำนักงานเครือข่ายองค์กรงดเหล้า (สคล.) กล่าวต่อว่า สุราไม่ได้มีดีไปกว่าบุหรี่ และยังไม่มียาใดในโลกที่มีภาพคำเตือนบนบรรจุภัณฑ์เครื่องดื่มแอลกอฮอล์ เพราะฉะนั้นจึงควรผลักดันให้มีภาพคำเตือนเหมือนบุหรี่และจะสอดคล้องกับพระราชบัญญัติควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ว่าด้วยการให้ผู้ผลิตหรือนำเข้าเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ต้องจัดบรรจุภัณฑ์ให้มีฉลากพร้อมทั้งข้อความคำเตือนสำหรับเครื่องดื่มแอลกอฮอล์นั้นๆ ซึ่งคาดว่าจะรัฐบาลจะมีการประกาศบังคับใช้กฎหมายในปลายปี 2560 นี้

ซึ่งนายดนัย หวังบุญชัย ผู้จัดการแผนงานสื่อศิลปวัฒนธรรมสร้างเสริมสุขภาพ สสส. บอกว่า นับเป็นวาระโอกาสที่ดีในการที่จะดึงเยาวชน คนรุ่นใหม่ ที่มีความสนใจในเรื่องสื่อสร้างสรรค์ด้านศิลปะของการถ่ายภาพ การจัดองค์ประกอบภาพ การใช้ภาพเล่าเรื่อง เพื่อนำไปผลักดันเป็นภาพคำเตือนต้นแบบบนบรรจุภัณฑ์เครื่องดื่มแอลกอฮอล์ โดยคำเตือนมีด้วยกัน 4 อย่าง ได้แก่

1. สุราเป็นเหตุให้เกิดโรคมะเร็งได้
2. สุราทำให้เสื่อมสมรรถภาพทางเพศได้
3. สุราเป็นเหตุให้พิการและตายได้
4. สุราทำร้ายตัวเอง ครอบครวั และสังคมได้

แต่ด้วยคำเตือน สุราเป็นเหตุให้เกิดโรคมะเร็งได้ และสุราทำให้เสื่อมสมรรถภาพทางเพศได้ เป็นข้อความที่ไกลตัว ซึ่งถ้าให้เยาวชนนำเสนออาจจะไม่เหมาะสม ในการประกวดจึงใช้คำเตือนเพียง 2 ข้อ

มาเป็นโจทย์ ได้แก่ 1.สุราเป็นเหตุให้พิการและตายได้ และ 2.สุราทำร้ายตัวเอง ครอบครวั และสังคมได้ จากการประกวดมีผลงานส่งเข้ามามากกว่า 300 ภาพ แต่มีภาพที่น่าสนใจถูกคัดเลือกเข้าสู่รอบสุดท้ายเพียง 35 ภาพเท่านั้น โดยผู้ที่ชนะเลิศจะได้รับประกาศนียบัตร และถ้วยพระราชทานสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ไปครอง พร้อมทางโครงการจะผลักดันภาพที่น่าสนใจเสนอไปยังสำนักงานคณะกรรมการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เพื่อนำไปเป็นภาพต้นแบบในการยื่นเสนอต่อคณะกรรมการในระดับชาติเพื่อพิจารณาใช้เป็นภาพคำเตือนสำหรับเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ตามกฎหมาย บังคับใช้บนฉลากและบรรจุภัณฑ์เครื่องดื่มแอลกอฮอล์ต่อไป

จากการประกวดผลปรากฏว่า รางวัลชนะเลิศถ้วยพระราชทานสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี คือผลงานของทีมศิริมาลิน จากมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลตะวันออก วิทยาเขตจรัลพงษานุราช, รางวัลรองชนะเลิศอันดับที่ 1 คือผลงานของนายฐิติ หงวนกระโทก จากมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา, รางวัลรองชนะเลิศอันดับที่ 2 คือผลงานของทีม MMA Team จากมหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร และรางวัลชมเชยคือผลงานของนางสาวสุรลณี จงลี วิทยาลัยเพาะช่าง มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์

นายเกรียงศักดิ์ จันทพันธ์ และนายอรรถพล แสงดาว ทีมศิริมาลิน จากมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลตะวันออก วิทยาเขตจรัลพงษานุราช เจ้าของรางวัลชนะเลิศในภาพคำเตือนหัวข้อสุราเป็นเหตุให้พิการและตายได้ บอกว่า ภาพที่ถ่ายออกมานี้ต้องการสื่อให้เห็นว่า “แอลกอฮอล์มันอันตรายถึงชีวิต ใครได้ลองดื่มเข้าไปก็เหมือนเอาชีวิตไปแลกหรือไปเสี่ยงเราสามารถตายได้ทุกเวลา ถ้าเป็นไปได้หรือหลีกเลี่ยงได้ก็อย่าไปลองเลย แต่สำหรับใครที่ยังคงดื่มอยู่ ก็หาทางลด ละ เลิก เสียเถาะ เพราะอะไรก็เกิดขึ้นได้เวลาแอลกอฮอล์เข้าร่างกาย เชื้อเถาะ “กินเหล้าแต่อย่าให้เหล้ามากินเรา”

ขณะที่นาย รุติ หงวนกระโทก จากมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา ผู้ที่เลือกนำเสนอภาพคำเตือนในJoythysurraเป็นเหตุให้พิการและตายได้ เจ้าของรางวัลรองชนะเลิศอันดับที่ 1 บอกว่า ปัญหาของการดื่มสุราในปัจจุบันนั้นเป็นปัญหาส่วนบุคคล หากดื่มแต่พอดีและมีความรับผิดชอบต่อส่วนรวมจะสามารถลดปัญหาในสังคมทุกวันนี้ได้ โดยแรงบันดาลใจของภาพนี้มาจากตนเอง เนื่องจากเคยมีประสบการณ์ดื่มจนกระทั่งเมาแทบขาดสติแล้วขับขี่ยานพาหนะ แต่เคราะห์ดีที่ไปถึงจุดหมายปลายทางปลอดภัย จึงลองจินตนาการว่าถ้าหากพลาดในวันนั้นสภาพของตนเองคงไม่ต่างจากภาพที่ถ่ายทอดออกมา แต่ภาพนี้อาจจะดูไม่รุนแรงเท่าเรื่องจริงที่เกิดขึ้นเพราะว่าของจริงมันก็ไม่ได้น่าดูหรือมันเป็นเรื่องที่แย่มากๆ และคนข้างหลังที่มองเห็นเรดตอนนั้นสภาพจิตใจแย่มาก ...ต้องคิดเยอะๆ นะถ้าคิดจะดื่ม และต้องคิดให้มากขึ้นกว่าเดิมอีกถ้าจะดื่มแล้วขับ...

สำหรับ ทีม MMA Team มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร เจ้าของรางวัลรองชนะเลิศอันดับที่ 2 บอกว่า ในทีมเลือกคำเตือนที่ว่า สุราทำร้ายตนเอง ครอบครัวและสังคมได้ ที่นำเสนอออกมานั้นได้ไอเดียมาจากโซเชียลต่างๆ ที่มีข่าวเกี่ยวกับการดื่มแล้วเกิดการทำร้ายร่างกายกันขึ้น บวกกับครอบครัวของกลุ่มเพื่อนสนิทที่อยู่ในวงกินดื่มกัน เกิดอาการเมาและขาดสติ จนนำไปสู่การทะเลาะวิวาททำร้ายร่างกายจนถึงขั้นเสียชีวิต ภาพนี้เลยถูกนำเสนอออกมาว่าการขาดสติอาจจะก่อให้เกิดอาชญากรรมด้านต่างๆ ได้ เช่น ลักเล็กขโมยน้อย ล่วงละเมิดทางเพศ และกลายเป็นอาชญากรในที่สุด

‘ตัวอย่างผลงานที่เข้ารอบที่ตัดสิน’

มาร่วมกันเถอะ... มาร่วมผลักดันให้บนบรรจุภัณฑ์เครื่องดื่มแอลกอฮอล์มีภาพคำเตือนเหล่านี้ ทำให้มันเกิดขึ้น ผลักดันให้มันเป็นไปได้ อย่างน้อย “ก่อนคิดจะดื่ม เห็นภาพเหล่านี้ จะปลุกจิตใต้สำนึกให้ไม่อยากดื่มได้บ้าง...

โดยหลังจากนี้ทั้งหมดที่ได้จะมีกานำไปจัดเวทีพูดคุยเสวนาในระดับชุมชนระดับสถานศึกษา ร่วมกับเครือข่ายองค์กรงดเหล้า

คณะกรรมการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ กรมควบคุมโรค พร้อมผลักดันให้มีการจัดประชุม สัมมนาเชิงปฏิบัติการ เพื่อให้เกิดการเฝ้าระวังเพื่อตระหนักถึงพิษภัยและคำเตือนที่เป็นรูปธรรมต่อไป ใครอยากเป็นส่วนหนึ่งกับโครงการมาร่วมลงชื่อและสนับสนุนกิจกรรม และติดตามความเคลื่อนไหวของการทำงานต่างๆ ได้ที่ www.artculture4health.com ถ้าคุณไม่อยากอยู่ในภาพเหล่านี้ต้อง “ไม่ดื่ม”

การเดินทางของมอลำหู่ คณะเด็กเทวดา

“ตกกะเทินว่าได้เฮียนแล้ว สีเฮียนหมัดสู่ช่อง
เฮียนให้ เฝิ่นได้ย่อง หมัดถ่วงคู่สู่แนว”

*“มีโอกาสได้เรียนแล้ว ต้องเรียนให้รู้จริงทุกอย่าง
ทำให้เต็มกำลัง ให้คนได้ชม”*

ทุกๆ ความสำเร็จมักแลกมาด้วยความยากลำบาก ความมุ่งมั่น ตั้งใจจริง เฉกเช่นเดียวกับความมุ่งมั่นตั้งใจของ “มอลำหู่ คณะเด็กเทวดา” ด้วยมหรสพที่แสดงไปแล้วหลายต่อหลายรอบในหลากหลายพื้นที่ ที่บอกย้ำว่า “การเดินทางของมอลำหู่ที่เดินสายถ่ายทอดศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่นของพวกเขาเกือบถึงเส้นชัยเข้าไปทุกทีแล้ว...”

...การเดินทางของมอลำหู่ คณะเด็กเทวดา ถูกขับเคลื่อนจากคนนอกพื้นที่ที่มีความศรัทธาจะรักษาศิลปวัฒนธรรมอันแรงกล้า ผู้ที่เป็นยิ่งกว่าเทวดาของเด็กๆ ที่บ้านหนองโนได้ อ.นาคุณ จ.มหาสารคาม นั่นคือ นายปรีชา การุณ หรือ ครูเชียง นั่นเอง ครูเชียงเป็นชาวอุบลราชธานีที่มีความเชี่ยวชาญด้านการละคร ที่เดินทางไปสอนและถ่ายทอดศิลปะการแสดงมาแล้วในหลายๆ เริ่มแรกด้วยการเล่นละครหุ่นเร่เรื่อง ควายไถกินหญ้า กับกลุ่มศิษย์เก่าเด็กรักป่า และเมื่อได้อาจารย์รัศมี เฝ่าเหลือทอง มาเป็นที่ปรึกษาการละคร และได้นำรูปแบบการทำกิจกรรมโดยใช้ศิลปะ-การละคร ไปพัฒนาศักยภาพเด็กและเยาวชน จึงเริ่มทำกระบวนการแบบนี้ที่แรกคือภาคใต้ ในจ.กระบี่, จ.ระนอง, จ.สุราษฎร์ธานี และเกาะมอร์แกน จ.พังงา เร่ไปเรื่อยพร้อมกับลงไปใช้ชีวิตกินนอนที่นั่นเป็นเดือนๆ เพื่อสอนศิลปะและการละครแก่เด็กเยาวชนที่ห่างไกลให้มีโอกาสได้เรียนรู้แม้ทุกจังหวัดจะเป็นพื้นที่เกาะ มีความต่างทั้งวัฒนธรรม ศาสนา วิถีชีวิต แต่เด็กๆ ก็ตั้งใจเรียนรู้อย่างดีเยี่ยม เมื่อออกจากเกาะก็เดินทางมาต่อที่จังหวัดมหาสารคาม เริ่มทำกิจกรรมกับเด็กในภาคอีสานบ้าง เริ่มที่สถานพินิจ ในจังหวัดมหาสารคามด้วยการใช้กระบวนการศิลปะ-การละคร เพื่อพัฒนาศักยภาพผู้ติดสารละลายเหยก่อน กระทั่งมาพอมายังบ้านหนองโนใต้ ที่นี่ยังทำงานค่อนข้างยากเพราะในช่วงแรก

ยังไม่มีใครเห็นถึงความสำคัญของศิลปวัฒนธรรมที่มีอยู่ และ
สิ่งที่ครูเซียงพยายามถ่ายทอดให้กับเด็กๆ ทั้งหมดล้าหลังรวมถึง
ภูมิปัญญาของคนในท้องถิ่น ...แต่ครูเซียงก็ไม่ลดละความ
พยายาม ยังคงพยายามต่อไปอย่างไม่ลดละ...

อยู่ที่นี้ครูเซียงได้พักอาศัยอยู่กับตายายคู่หนึ่งชื่อว่า
คุณยายสมศรี พาดิจันทร์ และตาบุญโฮม พาดิจันทร์ หรือ
ที่รู้จักกันว่า “ยายศรี” และ “ตาโฮม” ซึ่งเป็นชาวบ้านใน
หมู่บ้านนั่นเอง

“...สู้กันมาเยอะกว่าจะมาถึงวันนี้...”

“ครูเซียงต้องใช้ชีวิตอยู่แบบยากลำบาก เนื่องจาก
ไม่มีใครเห็นด้วยและไม่มีแรงกำลังจากที่ไหนเข้ามาสนับสนุน
จนต้องมาอาศัยอยู่ที่บ้านตายาย ใช้เวลาอยู่ระยะหนึ่ง
“หมอลำหุ่น คณะเด็กเทวดา” ก็เริ่มเป็นรูปเป็นร่าง มีตัวตน
เป็นที่รู้จัก ครูเซียงก็เริ่มมองหาที่หาทางสำหรับการจัดตั้ง
โรงละคร” ยายสมศรี พาดิจันทร์ เล่า

“เห็นถึงความมุ่งมั่นและจิตใจที่แน่วแน่ของครูเซียง
จึงปรึกษากับตาโฮมให้ยกพื้นที่บริเวณลานจอดรถให้เป็น
ที่จัดสร้างเป็นโรงละคร ซึ่งได้ชาวบ้านผู้สูงอายุในระแวกบ้าน
จำนวนหนึ่งมาช่วย ในการก่อสร้าง ครูเซียง ได้มีส่วนช่วยคิด
และทำทุกขั้นตอน ทั้งการเลือกไม้ยูคาลิปตัสมาทำเป็นเสาของ
โรงละคร แม้จะไม่มีทุนทรัพย์มากมายนักแต่ครูเซียงก็ยังคำนึง
ถึงความสวยงามเพื่อดึงดูดความสนใจผู้คนให้สะดุดตาและ
สนใจอีกด้วย นอกจากนี้วัสดุต่างๆ ที่นำมาใช้ก็เป็นของที่หาได้
ตามท้องถิ่น เป็นของที่มีอยู่แล้วในหมู่บ้าน เช่น กล้วยาคา ฟาง
ซี่ควาย ไม้ไผ่ ไม้ยูคาลิปตัส เป็นต้น โรงละครนี้ใช้เวลาทำอยู่
ราว 3 เดือน หลังจากนั้นก็เริ่มมีนักศึกษาจากมหาวิทยาลัย
มหาสารคามเข้ามาช่วยเหลือจนแล้วเสร็จ” ยายสมศรี
พาดิจันทร์ เล่าไปน้ำตาคลอไป

▶ ครูเซียง

▶ อ.ริศมี เผ่าเหลืองทอง (คนกลาง)

▶ ยายสมศรี

“...ถึงแม้จะไม่ใช่บ้านเกิดเมืองนอนของตน แต่ “ครูเซียง” ก็ยังมุ่งมั่นรักษา บุคลิกแห่งภูมิปัญญาท้องถิ่นนี้เอาไว้...”

ด้านครูเซียง บอกว่า เคยคิดว่าจะล้มเลิกความคิด
นี้ดีไหม...? หรือจะสู้ต่อไป...? เพราะในขณะนั้นไม่มีใครชอบ
ที่มีคนนอกพื้นที่มาทำแบบนี้ แม้แต่ครูบางท่านในพื้นที่ก็ยังไม่
เห็นด้วย ...แต่ตอนนี้ยอมรับว่าดีใจมาก ที่หลายๆ คนเริ่มเห็น
ความสำคัญ เข้ามามีส่วนร่วมในการขับเคลื่อนศิลปวัฒนธรรม
นี้ไปพร้อมๆ กัน ระหว่างทางมีสิ่งต่างๆ เกิดขึ้นมากมายนอก
จากโรงละครที่ใช้ชื่อว่า “โรงละครหมอลำหุ่นเพื่อชุมชน
โฮมทองศรีอุบลรัตน์” แล้วก็ยังมี “ร้านค้างานหัตถกรรมของ
ชุมชน” ที่เป็นศูนย์จักสานที่อยู่ตรงหน้าโรงละครหมอลำเพิ่มเติม
มาเพื่อให้ชาวบ้านในพื้นที่มีรายได้เพื่อนำไปจุนเจือครอบครัว

เห็นได้จากคุณตาบางคนที่มาบอกว่าช่วงนี้ “เขาไม่ต้องรอเงินเดือนของคนแก่ที่จะได้เดือนละ 600 บาทแล้ว” แต่ทำจักสานก็มีรายได้ต่อเดือนที่เยอะกว่าให้นั่งรอเพียงเงินเดือนของคนสูงอายุ เด็กๆ ก็เช่นเดียวกันเมื่อถึงวันหยุด หรือวันเสาร์-อาทิตย์ ก็ได้เข้ามาทำหุ่น ช่วยเสริมรายได้แทนที่จะเข้าไปเล่นเกมในตัวอำเภอ ครั้นเมื่อถึงเวลานำผลงานไปแสดง เด็กก็รู้สึกภาคภูมิใจในฝีมือตนเองอีกด้วย

“ผมเห็นว่าภูมิปัญญาของตัวชุมชนเองนี้มันมีค่า บางสิ่งสามารถทำเองได้เพราะว่ามีทรัพยากรอยู่ในชุมชน ทั้งไม้ไผ่ กล้วยาคา ดิน ชี้ควาย และอื่นๆ อย่างตัวโรงละครที่สร้างขึ้นนี้เราก็ไม่ได้ไปซื้อปูนมาฉาบ เพราะเรามี “ชี้ควาย” ซึ่งชี้ควายนี้ในสมัยโบราณบรรพบุรุษของคนอีสานสามารถนำมาฉาบเป็นยุงข้าวได้ เลยคิดว่าภูมิปัญญาที่มันมีอยู่นั้นมีค่า จึงหยิบจับมาใช้ ก่อนที่จะสูญหายและถูกลืมไป” ครูเชียงบอกด้วยสีหน้าที่มุ่งมั่นตั้งใจปะปนด้วยรอยยิ้มแห่งความสุข

“ การเดินทาง ยังไม่หมดเพียงเท่านี้... ”

"หมอลำหุ่น คณะเด็กเทวดา" จังหวัดมหาสารคาม จึงเป็นการรวมกันของกลุ่มเยาวชนที่มีความหลากหลายของวัยกว่า 5 รุ่น จำนวนไม่น้อยกว่า 50 คน ที่มีหุ่นกระต๊อบเป็นสื่อเชิญชวนนักกิจกรรมตัวน้อยให้มาพบกัน นับตั้งแต่ พ.ศ.2552 ที่ได้ช่วยกันขยับขับเคลื่อนความสุขให้ชุมชน ครูเชียงบอกว่า "เวลาเด็กๆ อยู่กับหุ่นกระต๊อบเขาจะรู้สึกใกล้ชิด เหมือนเป็นของเล่นชิ้นหนึ่ง วางใจพร้อมจะเล่าเรื่องหรือแสดงผ่านหุ่นโดยไม่เขินอาย เด็กๆ มีความกล้า ทั้งการพูด การสื่อสาร การเล่น การเชิด จากนั้นเป็นหน้าที่เราที่จะต้องเติมความรู้เสริมเข้าไป หุ่นกระต๊อบกับเด็กๆ จึงเข้ากันได้ง่ายมาก" กว่า 8 ปีที่เด็กๆ คณะหมอลำหุ่นเด็กเทวดา สร้างสรรค์หุ่นด้วยการนำเอาหัตถกรรมท้องถิ่นคือ กระต๊อบข้าวเหนียว หรือ ก่องข้าว มาเป็นวัสดุสำคัญในการสร้างสรรค์ และยังใช้วัตถุดิบชั้นดีในชุมชนอย่างชี้ควายมาตกแต่ง บ่งบอกอัตลักษณ์ภูมิปัญญาท้องถิ่นอีสาน เป็นสื่อกลางนำเสนอวัฒนธรรมพื้นบ้านผ่านหมอลำกลอนที่แฝงไปด้วยคติธรรม และยังคงอนันต์มีโรงละครหมอลำหุ่นเพื่อชุมชนเกิดขึ้นมาแล้วจึงเหมือนเป็นสวรรค์ของคณะหมอลำหุ่นเด็กเทวดา และบรรดาผู้ที่สนใจภูมิปัญญาพื้นบ้านอีสานไม่ว่าเด็กหรือผู้ใหญ่ มีองค์ความรู้หลากหลายแขนงรอให้มาค้นคว้า หลายครอบครัวแวะเวียนหอบลูกจูงหลานเข้ามาเพราะอยากให้ลูกหลานมองเห็นคุณค่าที่มีอยู่ใกล้ตัว

▶ พอสบัต สิบหล้า

ปัจจุบันหมอลำหุ่น คณะเด็กเทวดาและชาวบ้านมีรักใคร่กลมเกลียวในการช่วยกันทะนุบำรุงชุมทรัพย์ด้านวัฒนธรรมของตนเองจนเข้าตาผู้ใหญ่ใจดีหลายๆ ภาคส่วนแล้ว อย่างล่าสุดได้มีโอกาสร่วมแสดงศิลปวัฒนธรรมในงานมหกรรมดีจังอีสานตุ้มโฮม ปี 4 สื่อสารสร้างสรรค์ : เรื่องกินเรื่องใหญ่ ที่ถนนศรีสวัสดิ์ดำเนิน อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม ซึ่งนายเสน่ห์ นนทะโชติ ผู้ว่าราชการจังหวัดมหาสารคาม เป็นประธานในพิธีเปิด และมีผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สุจิน บุตรดีสุวรรณ คณบดีคณะวิทยาการสารสนเทศ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม กล่าวต้อนรับเครือข่ายเยาวชนอีสานตุ้มโฮมจากพื้นที่จังหวัดมหาสารคาม ร้อยเอ็ด กาฬสินธุ์ ยโสธร อุดรธานี สุรินทร์ และศรีสะเกษ พร้อมได้รับคำชมเชยและคำขอบคุณที่เห็นคุณค่าของวิถีภูมิปัญญาอีสาน และได้นำเสนอสื่อสารผ่านวิถีอาหารพื้นบ้าน ศิลปะสร้างสรรค์ และสื่อพื้นบ้านที่เป็นภูมิปัญญา รากเหง้าของตนเองอย่างรู้คุณค่าสามารถนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงที่ดีขึ้นต่อชุมชนและสังคมได้ต่อไป

วันที่ 6 เมษายน 2560 เป็นอีกหนึ่งวันที่นาคาภูมิใจ เพราะวันนั้นนอกจากจะมีการเปิด โรงละครหมอลำหุ่นเพื่อชุมชน โขม ทอง ศรี อุปถัมภ์ เพื่อเป็นพื้นที่แหล่งการเรียนรู้ (พื้นที่ดี) สำหรับทุกคนที่สนใจเข้ามาเรียนรู้วิถีภูมิปัญญาอีสาน (ภูมิดี) สื่อศิลปะสร้างสรรค์ (สื่อดี) อย่างเป็นทางการแล้ว ในงานยังมีกิจกรรมที่หลากหลายเพื่อบอกให้คนภายนอกได้รู้ว่าวันนี้ “คณะหมอลำหุ่น เด็กเทวดา” ได้เดินมาแบบไหน และตอนนี้เราเข้มแข็งได้อย่างไร มีใครบ้างที่อยู่เบื้องหลังความสำเร็จนี้ ด้วยนิทรรศการความเป็นมาหมอลำหุ่น, นิทรรศการหุ่นเปรต, นิทรรศการภูมิปัญญาการจักสาน, การทอผ้า, การทอเสื่อ, นิทรรศการจากคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ ผังเมืองและนฤมิตศิลป์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, นิทรรศการจาก คณะศิลปกรรมศาสตร์

มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, นิทรรศการจากโรงพยาบาลนาอุดม, นิทรรศการจากโรงเรียนบ้านนาผาย, การทำหุ่นกระต๊อบเล็ก, การประมุขสินค้าหัตถกรรมจากชุมชน, หมอลำกลอน โดยศิลปินพื้นบ้าน พ่อทองจันทร์ ปลายสวน และสุดยอดหมอลำแคนแดนสยาม พ่อสมบัติ สิมหล้า, หนังประโมทัย คณะโป่งเป้งสุดสะแนน และที่ขาดไม่ได้คือการแสดงหมอลำหุ่น คณะเด็กเทวดา โดยร่วมกับนักศึกษาคณะศิลปกรรมศาสตร์มหาวิทยาลัยขอนแก่น นำเสนอในวรรณกรรมพื้นบ้าน เรื่อง “สินไซ”

ไม่เพียงเท่านั้น เพื่อเป็นการเผยแพร่เอกลักษณ์และตัวตนของหมอลำหุ่นคณะเด็กเทวดา ได้มีการนำเอาภูมิปัญญาท้องถิ่นจักสานจากบรรพบุรุษร่วมผสมผสานกับศิลปะให้เกิดขึ้นในรูปแบบงานประติมากรรมหุ่นไม้ไผ่สานตัวยักษ์ใหญ่ มีทั้งหุ่นหมอลำหญิง หุ่นหมอลำแคน และเพื่อนพ้องศิลปินหุ่น ไปจัดแสดงโชว์ฝีมือประติมากรรมหุ่นไม้ไผ่สานยักษ์ใหญ่ในงาน “ตักสิลามหาสงกรานต์ 2 บรรยากศ ถนนข้าวเม่า ปลอดภัยปลอดภัยตอน กินข้าวเม่าเมืองตักสิลา แต่งผ้าขาวม้าเล่นสงกรานต์”

ที่วงเวียนรอบหอนาฬิกา เทศบาลเมืองมหาสารคามอีกด้วย ทั้งหมดนี้นับเป็นส่วนหนึ่งของการเดินทางครั้งยิ่งใหญ่ของหมอลำหุ่น คณะเด็กเทวดา และชาวบ้านบ้านหนองโนได้ที่ถูกขับเคลื่อนด้วยพลังศรัทธาของชายหนึ่งคนที่ต้องการรักษาสมบัติทางปัญญาและวัฒนธรรมพื้นบ้านให้คงอยู่ ถึงแม้ว่าตัวเขาจะไม่ใช้คนในพื้นที่ก็ตาม การถ่ายทอดภูมิปัญญาท้องถิ่นจะถูกส่งต่อจากรุ่นสู่รุ่น รางวัลแห่งศรัทธาที่ไม่ยอมย่อท้อต่อความยากลำบาก คือ สักวันหนึ่งสิ่งนั้นจะแปรเปลี่ยนให้สังคมไปในทางที่ดีได้ นั่นเพราะเราและเขา “ครูเซียง” เชื่อในพลังความคิดเล็กๆ สร้างสิ่งใหญ่ให้กับสังคมได้ ติดตามความเคลื่อนไหวต่างๆ ได้ที่ <http://www.artculture4health.com>

ศิลปสร้างสุข
วัฒนธรรมสานสายใย

ภูมิปัญญาไทย
ยั่งยืน

แผนงานสื่อศิลปวัฒนธรรมสร้างเสริมสุขภาพ ๙๙๙. เป็นแผนงานที่มุ่งสร้างคุณค่าและอัตลักษณ์ ทางสื่อศิลปวัฒนธรรมเพื่อสร้างการเปลี่ยนแปลง ทางสังคมและสร้างเสริมสุขภาพทั้งในระดับปัจเจก ระดับชุมชน ระดับสังคม โดยพัฒนาเครือข่ายเยาวชน เครือข่ายศิลปิน เครือข่ายผู้นำชุมชน เพื่อเป็นตัวแทน ในการเปลี่ยนแปลงที่เป็นพลวัติ...

จากการสร้างสรรค์งานศิลปะอย่างมีส่วนร่วมในชุมชน ทั้งทาง กายภาพและชุมชนทางความคิด ใช้เครื่องมือสื่อศิลปวัฒนธรรมทั้งสื่อ ศิลปวัฒนธรรมชุมชนและสื่อศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัยที่สอดคล้องกับ บริบท สถานการณ์และกลุ่มเป้าหมาย เป็นกระบวนการทางสังคมที่ก่อให้เกิด ศิลปะสร้างสรรค์ พื้นที่สร้างสรรค์ ชุมชน-สังคมต้นแบบ ที่มุ่งหวัง การเปลี่ยนแปลงด้านความรู้ ค่านิยม ทิศนคติ และพฤติกรรมสุขภาพ เน้นจิต-ปัญญา สร้างระบบกลไกคุณค่าทางศิลปวัฒนธรรม อันเป็น รากฐานสำคัญของภาคีสุขภาพะ สังคมสุขภาพะ นำไปสู่การสร้างนโยบาย กลไกความเข้มแข็ง ชีตความสามารถ สมรรถภาพในการจัดการดูแล สมรรถภาพของตัวเอง สังคม สิ่งแวดล้อมที่เอื้อต่อการมีสุขภาพะและ สร้างการเปลี่ยนแปลงอย่างยั่งยืน

สำหรับการทำงานในปีนี้ได้มีการดำเนินงานไปแล้ว ทั้ง 4 ภูมิภาค (ภาคเหนือ ภาคอีสาน ภาคกลาง และภาคใต้) ซึ่งเราได้เก็บความคืบหน้ากิจกรรมภาคีเครือข่ายศิลปวัฒนธรรมนี้มาฝากกว่าที่ผ่านมามีการทำอะไร อย่างไร ไปแล้วบ้าง เริ่มที่โครงการพัฒนาภาคีเครือข่ายศิลปวัฒนธรรมล้านนา (ภาคเหนือตอนบน) ได้มีจัดการประชุมเครือข่ายล้านนา เพื่อกำหนดปฏิทินกิจกรรมร่วมกัน รวมไปถึงการหนุนเสริมการทำงานของภาคีเครือข่าย การขับเคลื่อนกิจกรรมด้านสื่อศิลปวัฒนธรรมในการเชื่อมโยงกับประเด็นด้านสุขภาพะ โดยมีการจัดกิจกรรมตามรอยวิถีกลองล้านนาไปแล้วเมื่อวันที่ 7-9 เมษายน 2560 ที่หอประชุมอาคารแม่ฟ้าหลวง มหาวิทยาลัยแม่โจ้ จังหวัดเชียงใหม่ ภายในงานมีการเวทีเสวนาแลกเปลี่ยนเรียนรู้ศิลปวัฒนธรรมล้านนา ในประเด็นตามรอยวิถีกลองล้านนา ความหลากหลายบนพื้นฐานรากเหง้าแห่งวัฒนธรรม โดยกลองที่นำเสนอเพื่อการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ได้แก่ กลองก้นยาวไทใหญ่ จากศูนย์ไทใหญ่ศึกษาวิทยาลัยชุมชนแม่ฮ่องสอน, กลองปู่เจ้ ล้านนา จากพ่อครูทูลจังหวัดเชียงใหม่, กลองตีบั้ง เวียงป่าเป้า จังหวัดเชียงราย จากพ่อครูหมื่น, กลองมอเงิง จากพ่อครูปั้นแก้ว จังหวัดเชียงใหม่, กลองปู่จา จากพ่อครูตัน จังหวัดเชียงใหม่ และกลองสะบัดชัยนาค จากพ่อครูคำ ก่าไวย จังหวัดเชียงใหม่ แต่ละกลองมีเอกลักษณ์เป็นของตนเอง เป็นมรดกทางวัฒนธรรมด้านศิลปะที่ควรอนุรักษ์สืบสาน นอกจากนี้ยังมีการแสดงศิลปวัฒนธรรมล้านนา จากกลุ่มแกนนำเยาวชนของเครือข่ายศิลปวัฒนธรรมชุมชนภาคเหนือด้วย

อีกกิจกรรมของภาคเหนือตอนบน เป็นการจัดกิจกรรมตามรอยพ่อครู แม่ครู ตำนานล้านนาเชียงแสน - แม่จัน ขึ้นที่โรงเรียนแม่จันวิทยาคม อ.แม่จัน จ.เชียงราย ในงานมีกิจกรรมแลกเปลี่ยน เสวนา สืบสานวัฒนธรรม ฐานอักษรธรรมล้านนา โดย พระครูประสิทธิ์ บุญญาคม วัดแก้วพริ้ว คณะสงฆ์ อ.แม่จัน จ.เชียงราย / การแสดงนันทเทริ สลิล้านนา (วิถีกลอง) / ร่ายทอก เิงฉาย พ่อครูแม่จันและร่ายเจิงดาอักษรธรรมล้านนา กลุ่มสายคำ / ฐานครูภูมิปัญญาล้านนา และ ภูมิปัญญาชนเผ่า และร่วมแลกเปลี่ยน เสวนา สืบสานวัฒนธรรม สรุปลง แสดงผลงานกิจกรรมที่ได้รับการเรียนรู้จากพ่อครู แม่ครู และภาคีเครือข่ายฯ ร่วมกันวิพากษ์ จุดแข็ง จุดอ่อน ก่อนร่วมกันวางแผนการจัดกิจกรรมในครั้งต่อไปที่จังหวัดแม่ฮ่องสอน

ตามมาด้วยกิจกรรมของภาคกลาง ด้วยโครงการค่ายเวทีละครเยาวชนพลังบวกสร้างเสริมสุขภาวะ 2559-2560 เป็นการจัดกิจกรรมงานลงพื้นที่อบรมเชิงปฏิบัติการ (workshop) กระบวนการละครเพื่อการเรียนรู้และสื่อสารประเด็นสุขภาวะ ครั้งที่ 1 กระบวนการละครชุมชน โดยวิทยากร ทีอัส และละครโชว์เคสย่อย เพื่อเชื่อมโยงกับกิจกรรมบูรณาการร่วมเวทีละครเยาวชนสร้างเสริมสุขภาวะทาง “ใจ” ในประเด็นคำสอนของพ่อ 2560 : คนเราจะต้องรับและจะต้องให้ / อ่อนโยนแต่ไม่อ่อนแอ / พูดจริงทำจริง ณ ชุมชนชาวซูชีพ ถนนพระราม 1 แขวงรองเมือง เขตปทุมวัน กทม. ในวันจันทร์ ที่ 17 เมษายน 2560 ที่ผ่านมา

อีกกิจกรรมที่น่าสนใจคือ โครงการ “หอยู่ ทากิน วิถีถิ่น บ้านเรา” จัดกิจกรรมเปิดชุมชนยลงานศิลป์ กินของอร่อย และเปิดโรงเรียนสืบสานศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่น ในวันที่ 29 เมษายน 2560 ขึ้นที่ชุมชนริมทางรถไฟตลิ่งชัน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเผยแพร่ผลงานของเด็กและเยาวชน นำเสนออาหารพื้นบ้านที่มีประโยชน์ และเผยแพร่ให้คนในชุมชนได้รู้จัก โดยมีหน่วยงานที่เข้าร่วมโครงการ / กิจกรรมสำนักเขตตลิ่งชัน, สภาวัฒนธรรมเขตตลิ่งชัน และคณะที่ปรึกษามหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ โดยมีเด็กและเยาวชนเป็นผู้เรียนรู้วิถีวัฒนธรรมท้องถิ่น และของดีที่มีอยู่ในชุมชน ตลอดจนคนในชุมชนได้เรียนรู้ตนเองมากยิ่งขึ้น

ลงมาปิดที่ภาคใต้กันบ้างกับโครงการพื้นที่ 3 ดี ด้วยสื่อศิลปวัฒนธรรมชุมชน จ.พัทลุง ที่มีการจัดกิจกรรมอบรมศักยภาพแกนนำเด็ก-เยาวชน แกนนำชุมชน “ชุมชนเมือง 3 ดี วิถีสุข สื่อดี พื้นที่ดี ภูมิดี” ขึ้นในวันที่ 6-7 เมษายน 2560 ที่ศูนย์เรียนรู้ชุมชนบ้านเกาะทั้ง หมู่ 5 ต.นาโหนด อ.เมือง จ.พัทลุง เป็นกิจกรรมเปิดเทอมสร้างสรรค์ “เรื่องกิน เรื่องเที่ยว เรื่องเล่า เรื่องเล่นให้เป็นเรื่อง” เพื่อสร้างแรงบันดาลใจผ่านเรื่องราวการลงมือทำความดีสนับสนุนให้สังคมส่งต่อความดีให้แกกัน และสร้างภาวะผู้นำ แกนนำชุมชน แกนนำเด็ก-เยาวชน ทั้งรุ่น 1 และรุ่น 2 เป็นการเพิ่มศักยภาพในการเรียนรู้การเป็นแกนนำเรื่อง “ชุมชนเมือง 3 ดี วิถีสุข สื่อดี พื้นที่ดี ภูมิดี” แก่เยาวชนในพื้นที่ ก่อนจะร่วมกันสานต่องานพัฒนาชุมชนโดยใช้เครื่องมือและประเด็นในการแก้ปัญหาจากสื่อศิลปวัฒนธรรมในชุมชน

ปิดท้ายฉบับนี้ที่การจัดอบรม (Workshop) การสร้างและออกแบบการสื่อสารละครหุ่นเงาจากเรื่องเล่าในชุมชน ภายในกิจกรรมมีการเล่าจากชุมชนตำนานของผืนชุมชนในฝัน การวางโครงเรื่องละครเงาและการเขียนบทละครจากเรื่องเล่า ทดลองทำตัวหุ่นตามบท ทดลองทำตัวหุ่น เล่นกับเงา รวมถึงกิจกรรมถ่ายภาพเล่าเรื่องชุมชนด้วย งานนี้จัดขึ้นเมื่อวันที่ 22-23 เมษายน 2560 ที่เทศบาลตำบลนาท่อม อ.เมือง จ.พัทลุง

กิจกรรมที่น่าสนใจของแผนงานสื่อศิลปวัฒนธรรมสร้างเสริมสุขภาพ ๙๙๙. ไม่ได้หมดเพียงแค่นี้ ฉบับหน้าเราจะนำมาฝากกันให้ดูใจว่าเดิม รอดติดตามกันต่อใน ศิลป์สร้างสุข วัฒนธรรมสานสายใย ภูมิปัญญาไทยยั่งยืน... แล้วเจอกันจ้า

ตารางเลขมหัศจรรย์

สู่ความเป็นอัจฉริยะ! กับ 'เคน เคน' (KEN KEN)

พบกันอีกหนึ่งฉบับกับ **ไขปัญหาประลองปัญญา** ฉบับนี้เรามีเกมเคน เคน (ABC) มาให้ลองลับสมองกันอีกครั้งแล้ว... วิธีการเล่นเกมนี้น่าๆ คือให้นำตัวหนังสือภาษาอังกฤษ A ถึง F มาเติมลงในช่องว่างของตาราง 6x6 โดยการเล่นแบบนี้มันต้องคิดให้เป็น 2 ขั้นตอน (Step) คือ 1.ให้นำตัวเลข 1-6 เติมลงในช่องว่างของตาราง 6x6 ก่อน และ 2.เมื่อได้แล้ว จึงนำตัวเลขเหล่านี้แปลงเป็นพยัญชนะ A ถึง F ซึ่งกฎสำคัญที่ห้ามลืมเลยเด็ดขาดคือ ใน 1 แถว พยัญชนะจะต้องไม่ซ้ำกันและในแต่ละกรอบที่ล้อมรอบด้วยเส้นหนานั้น ให้ใส่พยัญชนะ ซึ่งถ้าหากบวก ลบ คูณ หารตามเครื่องหมายที่กำกับไว้นั่นเอง แล้วจะได้ผลลัพธ์เท่ากับตัวเลขที่กำหนด

ตารางเทียบพยัญชนะ

ตัวเลข	ตัวพยัญชนะ
1	A
2	B
3	C
4	D
5	E
6	F

3	11+			D	6+	
	B				A	
1-		2	8+		D	6x
F						C
	4+		2+			
E	D		F			
2-	10+	4			30x	E
			2		3-	3-
	F					
12x		30x				
	C	F			B	A

ถ้าเข้าใจกติกาแล้ว
เริ่มลงมือทำทันทีได้เลย...

ขอให้โชคดีและพยายามใจเย็นๆ กันนะจ๊ะ!!!

แผนงานสื่อศิลปวัฒนธรรมสร้างเสริมสุขภาพ สสส.

ที่อยู่ 979/118 ชั้น34 อาคารเอสเอ็ม ทาวเวอร์ ถนนพหลโยธิน แขวงสามเสนใน เขตพญาไท กรุงเทพมหานคร 10400

(วงเล็บมุมซองว่า ไขปัญหาประลองปัญญา) หรือที่ Email : ruethairat.jah@gmail.com

10 คนที่ตอบถูก (ด้วยการสุ่มจับรายชื่อ) จะได้รับ...

ตุ๊กตาล้มลุกขนาด 17x10 ซม. จากโครงการ “อย่าปล่อยให้เด็กอ้วน” ฟรี!! ไปเลย ติดตามรายชื่อผู้ที่ตอบคำถามถูก และเฉลยของฉบับที่ผ่านมาได้ที่

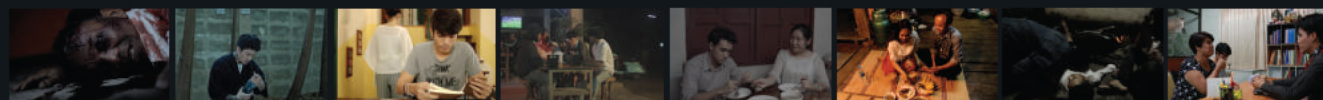
www.facebook.com/art.culture4h จ้า!!

ติดตามชมภาพยนตร์สั้น **14** เรื่อง “อย่าปล่อยให้เหล้ามาลงเรา”

6 ผู้กำกับ 8 นักเรียน นักศึกษา

ตั้งแต่ต้นเดือนพฤษภาคม - กันยายน 2560

และ ภาพยนตร์สั้นระลึกถึง

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช

เดือนตุลาคม - ธันวาคม 2560

ในรายการ Talk to Films : หนังสือเรื่อง
ทางสถานีโทรทัศน์ไทยพีบีเอส ทุกวันพฤหัสบดี เวลา 13.30 น.